Nota voor	:	vergadering algemeen bestuur
Datum	:	26 juni 2025
Onderwerp	:	Dienstverleningsconcept RCB 2025
Agendapunt	:	16
Kenmerk	:	AB/2520

Portefeuillehouder: A.H. Bronsvoort

Bijlage: 1. Risicogerichte dienstverlening

Inleiding
De afdeling Risico- en Crisisbeheersing (RCB) van VNOG levert - tegen de achtergrond van de Wet veiligheidsregio's - via verschillende producten en diensten op het gebied van risico- en crisisbeheersing een belangrijke bijdrage aan een veilige publieke leefomgeving.

Eén van de opdrachten uit de Toekomstvisie van VNOG 2020 was om te komen tot uniforme werkafspraken met gemeenten. Met name op het gebied van vergunningen/objectbezoek was er veel diversiteit in afspraken. Om een efficiencyslag te maken in de bedrijfsvoering is een uniforme werkwijze noodzakelijk. De komst van de Omgevingswet, de doorontwikkeling van het risicogericht werken en het feit dat de dienstverlening aan gemeenten nog niet uniform was gaf aanleiding tot het opstellen van een nieuw risicogericht dienstverleningsconcept.

Op advies van het CSO heeft een Roadshow Risicogericht Werken plaatsgevonden langs de 22 gemeenten. Hier is het gesprek gevoerd over het onderwerp risicogericht adviseren en de mogelijke consequenties voor gemeenten.

Hiermee is in beeld gebracht op welk vlak de gemeenten ondersteund moeten worden om mee te bewegen in de risicogerichte werkwijze van VNOG. Op 12 december 2024 is het algemeen bestuur geïnformeerd over de uitkomsten van deze roadshow.

Op basis van het regionaal beleidsplan 2025-2028 en de uitkomsten van de roadshow is het dienstverleningsconcept uitgewerkt. Het dienstverleningsconcept RCB 2025 beschrijft de dienstverlening vanuit de afdeling RCB aan gemeenten.

Advies-besluit
1. Het Dienstverleningsconcept RCB 2025 vast te stellen.

Beoogd effect
Eenduidige en uniforme dienstverlening vanuit de afdeling Risico- en Crisisbeheersing aan onze 22 gemeenten.

Argumenten

1.1. Past bij landelijke ontwikkelingen en bestuurlijke opdrachten.

Landelijke ontwikkelingen, alsmede bestuurlijke opdrachten, zorgen ervoor dat RCB de dienstverlening risicogericht moet inrichten om aan te blijven sluiten bij de maatschappelijke behoefte.

Al in 2016 schreef VNOG in het 'Organisatieplan Risicogericht 2.0', dat zij zich toelegt op de taak van adviseur (brand-)veiligheid en zelfredzaamheid op basis van de risico's. Dit organisatieplan is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. Deze lijn van risicogericht werken is verder doorvertaald in het Regionaal Beleidsplan 2017-2020 dat door het Algemeen Bestuur is vastgesteld in december 2016.

In de bestuurlijke tweedaagse van 2019 deed het bestuur de oproep naar meer standaardisering en evenredigheid naar risico's in de dienstverlening. In de Toekomstvisie van VNOG 2020 is dit bij bestuurlijk besluit bevestigd en wordt de noodzaak onderkend om tot meer eenduidige dienstverlening te komen om hier als VNOG effectiever op te organiseren. Formatie binnen RCB is omgezet waardoor nieuwe functies zijn gecreëerd om een bijdrage te leveren aan onder andere risicobewustwording (gedragsbeïnvloeding, campagnes) en gemeenten te adviseren inzake nieuwe planfiguren Omgevingswet. Deze verandering heeft volgens opdracht plaatsgevonden binnen de bestaande begroting. Door natuurlijk verloop en verschuivingen in het personeelsbestand is op de traditionele regelgerichte taken (waar ook de ondersteuning aan VTH van gemeenten zit) 10 fte in formatie teruggegaan. VNOG is expert op het gebied van (brand)veiligheid, brengt nieuwe risico's (denk aan de veilige energietransitie) in beeld en neemt stakeholders hierbij mee.

Bij een groot aantal gemeenten wordt geen problemen verwacht om de gevraagde dienstverlening aan VNOG hierop af te stemmen. Zij hebben bijvoorbeeld afgelopen jaren geïnvesteerd in basiskennis in eigen huis en is er een goede samenwerking met de accounthouder Brandveiligheid.

Voor een aantal gemeenten betekent dit dat dossiers met een laag risico, die eerder en ook nu soms nog door de afdeling risicobeheersing van VNOG worden afgehandeld, door de gemeente zelf of een private partij moeten worden afgehandeld. Een ontwikkeling die past binnen de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Met deze betreffende gemeenten zijn of worden afspraken gemaakt zodat zij in staat zijn om deze taken zelfstandig uit te voeren. Uiteraard blijft VNOG als partner in veiligheid beschikbaar als collegiale vraagbaak of sparringspartner. Ook zal VNOG actief initiatieven ondernemen om kennis over te blijven dragen.

1.2. Dit betreft een verdere concretisering van het regionaal beleidsplan 2025-2028.
In lijn met het regionaal beleidsplan 2025-2028 van VNOG, is een toekomstgericht dienstverleningsconcept ontwikkeld door de afdeling Risico- en Crisisbeheersing voor de gemeenten in het verzorgingsgebied van VNOG. Deze aanpassing is noodzakelijk om een goede bijdrage te blijven leveren aan een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en om onze taken voortvloeiend uit de Wet veiligheidsregio's te vervullen.

VNOG is en blijft één van de (wettelijke) adviseurs van het lokale bevoegd gezag. Deze adviestaak staat in hoofdlijnen beschreven in het regionaal beleidsplan. Het dienstverleningsconcept is toegespitst op Risico- en Crisisbeheersing, omdat deze adviestaak met name in deze afdeling is belegd.

VNOG adviseert gemeenten over omgevingsveiligheid, ruimtelijke en industriële veiligheid, evenementenveiligheid, veilige fysieke leefomgeving, brandveiligheid, best beschikbare technieken, bluswater- en bereikbaarheidsvraagstukken, natuurbrandbeheersing, zelfredzaamheid en zorgcontinuïteit bij ruimtelijke ontwikkelingen. Naast deze adviesrol organiseert RCB de crisisorganisatie in de regio en alles wat daaraan randvoorwaardelijk is.

1.3. De opbrengsten van de Roadshow Risicogericht Werken uit 2024 zijn verwerkt.
Een uitgebreide Roadshow Risicogericht Werken heeft plaatsgevonden. Op 12 december 2024 zijn de uitkomsten gedeeld met het algemeen bestuur. Hier is het gesprek gevoerd over het onderwerp risicogericht adviseren en de mogelijke consequenties voor gemeenten. Hiermee is in beeld gebracht op welk vlak de gemeenten ondersteund moeten worden om mee te bewegen in de risicogerichte werkwijze van VNOG. Als basis hiervoor werd een concept dienstverleningsmatrix gehanteerd die niet afwijkt van de dienstverleningsmatrix van het voorliggende dienstverleningsconcept.

In een groot aantal gemeenten zal de besproken risicogerichte dienstverlening niet leiden tot zorg en wordt de huidige dienstverlening enigszins aangescherpt, maar in basis voortgezet. Met zeven gemeenten zijn de afgelopen periode maatwerkafspraken gemaakt.

1.4. Het dienstverleningsconcept is het handvat voor samenwerking.
VNOG staat daarbij als partner paraat om samen met gemeenten te werken aan veiligheidsvraagstukken die ons beiden raken. Wij zien ook dat een risico niet altijd grijpbaar is en te vatten in een concrete afspraak. Dit dienstverleningsconcept biedt beperkte ruimte voor noodzakelijk maatwerk. Denk hierbij aan het incidenteel objectbezoek op verzoek van een gemeente, lokaal geprioriteerde projecten en het collegiaal overleg over laag risico objecten.

In basis moeten gemeenten dit zelfstandig oppakken. De accounthouder Brandveiligheid is eenmaal per week aanwezig op het gemeentehuis om naast de formele adviesaanvragen te overleggen over andere brandveiligheidsvragen.

Kanttekeningen
1.1. Een klein aantal gemeenten heeft tijd nodig voor een warme overdracht van taken.
Maatwerkafspraken zijn gemaakt, maar vergen tijd. Er moet voldoende ruimte zijn voor een warme overdracht van taken aan deze gemeenten. Het hoofddoel van deze afspraken is om te komen tot een gezamenlijk plan dat de gemeente op termijn voldoende deskundigheid en capaciteit in huis heeft om aan te sluiten bij één eenduidig risicogericht dienstverleningsconcept vanuit VNOG.

Uitvoering/ communicatie/ inwerkingtreding
Eerdere versies van het voorliggend dienstverleningsconcept (de dienstverleningsmatrix) zijn reeds verspreid onder gemeenten. Het voorliggend document is een nadere uitwerking/verfijning hiervan. Het dienstverleningsconcept is aangekondigd en wordt na vaststelling verspreid als definitief document onder de gemeenten.

Rapportage/ evaluatie
Vanuit de brandveiligheidsteams wordt de dienstverlening minimaal 1 keer per 2 jaar besproken in een voortgangsgesprek met de gemeenten. Uiteraard vaker wanneer dat nodig is. Vragen/opmerkingen die uit deze gesprekken raakvlak hebben met het dienstverleningsconcept worden opgepakt.

Personele consequenties
Geen voor VNOG.
Voor een aantal gemeenten betekent dit dat zij intern een overweging moeten maken ten aanzien van capaciteit (prioritering, extra of anders inzetten) om samen te werken conform het dienstverleningsconcept.

Financiële consequenties
Geen

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 26 juni 2025;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 5 juni 2025;

Besluit:

1. Het Dienstverleningsconcept RCB 2025 vast te stellen.

De secretaris	De voorzitter
drs. D.G.L. Kransen	A.J.M. Heerts

Twello, 26 juni 2025

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Risicogerichte dienstverlening

Datum: 20 april 2025
Versie: 1.0

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

1.1. Aanleiding voor dit dienstverleningsconcept 3

1.2. Regionaal beleidsplan 2025-2028 3

2. Het dienstverleningsconcept 4

2.3. Risicogericht werken als basis 4

2.4. Rol veiligheidsregio 5

2.5. Het belang van vroegtijdige betrokkenheid 6

3. De producten 7

3.1. Verschillende verbindingen gemeenten – VNOG 7

3.2. Bouwen en gebruiken 8

3.2.1. Meldingen brandveilig gebruik 10

3.2.2. Risicogericht objectbezoek 10

3.2.3. Installaties brandveiligheid 11

3.3. Evenementen 11

3.4. Ruimtelijke- en omgevingsveiligheid 13

3.5. Industriële veiligheid 13

3.6. Risicobeïnvloeding door voorlichting en campagnes 15

3.7. Informatieproducten 15

3.8. Expertteams Bevolkingszorg 15

3.9. Ramp- en incidentbestrijdingsplannen 16

3.10. Samenwerking GHOR 17

Bijlage 1: Bepalen risicoclassificatie 18

Bijlage 2: Matrix dienstverlening VNOG 20

1. Inleiding

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) staat klaar om mens en dier in nood te helpen en gevaar te voorkomen. Onze kernactiviteiten zijn gericht op het beantwoorden van twee cruciale vragen uit de samenleving: ‘Help mij als ik in nood ben’ en ‘Vertel mij hoe ik veilig en gezond kan wonen, werken en recreëren’.

We werken nauw samen met diverse partners, waaronder gemeenten, GGD, omgevingsdiensten, zorgpartners, waterschappen, andere veiligheidsregio’s (zoals de Oost-5 samenwerking), Defensie, landelijke partners (zoals het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid - NIPV) en onze Duitse buren. Met daadkracht, deskundigheid en passie - onze kernwaarden - realiseren wij samen met onze partners onze missie: “Samen werken aan veiligheid”. We staan altijd paraat.

1.1. Aanleiding voor dit dienstverleningsconcept

Vanuit deze maatschappelijke opdracht levert de afdeling Risico- en Crisisbeheersing (RCB) van VNOG - tegen de achtergrond van de Wet veiligheidsregio’s - via verschillende producten en diensten op het gebied van risico- en crisisbeheersing een belangrijke bijdrage aan een veilige publieke leefomgeving.

Dit document beschrijft de dienstverlening vanuit de afdeling RCB aan gemeenten. Belangrijk is dat helderheid ontstaat voor iedereen, van gemeentesecretaris tot adviseur VNOG, wat de nieuwe vorm van dienstverlening is.

1.2. Regionaal beleidsplan 2025-2028

In lijn met het regionaal beleidsplan 2025-2028 van VNOG, is een toekomstgericht dienstverleningsconcept ontwikkeld door de afdeling Risico- en Crisisbeheersing voor de gemeenten in het verzorgingsgebied van VNOG. Deze aanpassing is noodzakelijk om een goede bijdrage te blijven leveren aan een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en om onze taken voortvloeiend uit de Wet veiligheidsregio’s te vervullen.

VNOG is en blijft één van de (wettelijke) adviseurs van het lokale bevoegd gezag. Deze adviestaak wordt binnen VNOG met name uitgevoerd door de afdeling Risico- en Crisisbeheersing. Deze voorliggende notitie is om deze reden toegespitst op deze afdeling.

2. Het dienstverleningsconcept

De werkzaamheden van VNOG dragen bij aan een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Naast de wettelijke taken van VNOG als gemeenschappelijke regeling hebben de diensten deels een gemeentelijke herkomst; veiligheid is in de kern een lokale verantwoordelijkheid. Het college van B&W is, op grond van artikel 2 Wet veiligheidsregio's, verantwoordelijk voor de organisatie van de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Voor een individuele gemeente is dit echter een lastige opgave.

VNOG staat als partner paraat om samen met gemeenten te werken aan veiligheidsvraagstukken die ons beiden raken. VNOG organiseert de crisisorganisatie in de regio en alles wat daaraan randvoorwaardelijk is. De uitvoering hiervan is uitgebreid beschreven in ons regionaal crisisplan 2025-2028. De crisisorganisatie van bevolkingszorg wordt in onze regio georganiseerd vanuit de lokale gemeentelijke crisisorganisatie en de veiligheidsregio, in onderlinge samenwerking en afstemming. Naast onze wettelijke taken hebben wij ook een aantal onderwerpen benoemd in ons regionaal beleidsplan waarvoor wij geen direct wettelijk aangewezen adviesrol hebben, het gaat over het:

- Participeren en adviseren bij de ontwikkeling van omgevingsvisies, omgevingsprogramma's en omgevingsplannen van gemeenten;
- Participeren en adviseren over omgevingsveiligheid, veilige fysieke leefomgeving, brandveiligheid, bluswater- en bereikbaarheidsvraagstukken, natuurbrandbeheersing, zelfredzaamheid en zorgcontinuïteit bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen gemeenten;
- Participeren en adviseren over bouw, gebruik, evenementen en milieu;
- Risicogericht toezicht met verschillende uitvoeringsvormen bij bouw, gebruik, evenementen en milieu;
- Participeren en adviseren op (her)nieuw(d)e wet- en regelgeving en beleid hierover;
- Kennisdeling en communicatie over (rest)risico's.

2.3. Risicogericht werken als basis

Onze werkzaamheden richten zich op de grootste risico's in onze regio, gebaseerd op het regionaal risicoprofiel. Maatschappelijke ontwikkelingen, die bestaande risico's beïnvloeden, zoals de energietransitie, klimaatverandering, verdichting en vergrijzing, worden hierin meegenomen. Dit risicogerichte werken is verweven in al onze processen, waaronder advisering aan gemeenten, bedrijven, instellingen en ketenpartners, evenals planvorming voor crisisbeheersing en het opzetten van multi-vakbekwaamheidsprogramma's. Belangrijk hierbij is dat de risico's uit ons regionaal risicoprofiel continu gemonitord worden in ons Veiligheids Informatie Knooppunt. Met een gedegen informatiepositie en analyse bepalen wij waar deze risico's zich bevinden en hoe we de mate van veiligheid kunnen beïnvloeden.

Voor het evenementenbeleid wordt al langere tijd gewerkt met een risicoclassificatie. Dit wordt ook ingevoerd voor de gebouwde omgeving. De diensten van VNOG zijn afgestemd op de classificatie van het risico. De risicoclassificatie voor de gebouwde omgeving is opgenomen in de bijlage 1.

2.4. Rol veiligheidsregio

De veiligheidsregio heeft de expertise om risico's te identificeren, in perspectief te plaatsen, en op basis daarvan advies te geven aan het bevoegd gezag, zodat zij een onderbouwde afweging kan maken. De adviseurs van VNOG staan gemeenten, ketenpartners en initiatiefnemers als deskundige bij in het omgaan met risico's.

Niet alle risico's zijn goed af te dekken met enkel wettelijke eisen. Brandweer Nederland en VNOG hebben daarom de ontwikkeling richting risicogericht werken ingezet. Bij het risicogerichte advies zoeken wij naar beste manier om invloed uit te oefenen. Dat betekent dat we niet altijd alles in een advies op de vergunning op kunnen nemen. Wij passen hierbij de werkwijze en de sporen van beïnvloeding uit het landelijke Model Risicogericht Werken toe. De risicogerichte benadering kan de indruk wekken dat deze de klassieke regelgerichte benadering volledig vervangt. Onterecht: risicogerichtheid en regelgerichtheid zijn onderdeel van hetzelfde domein risicobeheersing. Het is een kwestie van én-én.

Onze rol als risicoadviseur is onafhankelijk. Deze onafhankelijke rol past vanuit het gedachtegoed van risicogerichtheid bij de (brand)veiligheidssector en is in lijn met de missie van VNOG. VNOG bekijkt fysieke veiligheid vanuit een integraal perspectief en zet de doelen van de veiligheidsregio hierbij centraal. Wij hebben immers een rol bij het analyseren van risico's, het adviseren over risico's, voorbereiden op dreigende crises en incidenten en bij het optreden tijdens een crisis of incident. Waar nodig en mogelijk bundelen wij meerdere (multidisciplinaire) veiligheidsonderwerpen in onze adviezen. Zo proberen we in één advies de gemeenten te faciliteren met een compleet beeld.

Voor de gemeente is het belangrijk om in een risicogericht advies duidelijk onderscheid te maken in vereisten (vanuit de wet) en het risicogerichte advies. De adviesbrieven van VNOG houden hier rekening mee.

2.5. Het belang van vroegtijdige betrokkenheid

VNOG wil vroegtijdig betrokken zijn bij bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen en vergunningen. Wij kunnen risico's dan vooraf identificeren en analyseren. Brede beheersmaatregelen komen zo in beeld en fysieke veiligheid wordt als thema meegenomen in de uitwerking van een ontwikkeling (in de vergunningsfase). Omgevingstafels en soortgelijke overleggen waarbij gemeente, initiatiefnemer en partners aansluiten zijn daarin een goed instrument om een plan of initiatief te bespreken. Vanuit veiligheidsperspectief is de rol van VNOG aan deze tafels van groot belang. Uiteraard trekken wij daarin op met onze afdeling GHOR (Geneeskundige Hulpverlening in de Regio) wanneer het gaat om geneeskundige hulpverlening.

Succesvolle risicobeheersing betekent dat een risico tot een minimum wordt beperkt. Maar over het algemeen kunnen niet alle risico's (volledig) worden voorkomen. Deze restrisico's worden zoveel mogelijk in beeld gebracht in de advisering door VNOG en meegegeven aan de onze operationele organisatie, zodat zij zich hierop kunnen voorbereiden.

3. De producten

Wanneer duidelijk is wat je als partners van elkaar kan verwachten, dan bevordert dit de samenwerking. Heldere en eenduidige werkafspraken tussen gemeenten en VNOG zijn hierbij van belang. Dit hoofdstuk beschrijft wat gemeenten van VNOG mogen verwachten. Hiertoe is voor de VTH-gerelateerde werkzaamheden, inclusief ruimtelijke-, evenementen- en industriële veiligheid, een matrix in bijlage 2 uitgewerkt. Doel hiervan is het onderscheid in risicoclassificaties hoog-midden-laag zoveel mogelijk te concretiseren. Daarbij geldt dat de matrix een vertaling van de tekst in dit hoofdstuk is en het uiteindelijk om de risico's gaat. Het kan dus zijn dat een categorie in de matrix als 'middenrisico' is geclassificeerd, maar vanwege de specifieke kenmerken toch laag of hoog risico blijkt te zijn. De matrix biedt dus een handvat, maar geen absolute waarheid.

Het doel van het dienstverleningsconcept is om de dienstverlening aan gemeenten vanuit VNOG uniform te organiseren. We werken met iedere gemeente op een vergelijkbare manier samen. Het risico en de rol van VNOG vormen de basis, waarbij de matrix als hulpmiddel dient. Sommige diensten van VNOG zijn echter niet in de matrix op te nemen, zoals regiobrede risicogerichte bewustwordingscampagnes. Deze diensten worden wel in dit hoofdstuk toegelicht.

3.1. Verschillende verbindingen gemeenten – VNOG

Het werk binnen de gemeenten en Risico- en Crisisbeheersing (RCB) raakt elkaar op veel verschillende vlakken. Drie prominente rollen binnen RCB staan hier onder uitgewerkt:

1. Accounthouder Risicobeheersing: Een aantal adviseurs brandveiligheid heeft de rol van accounthouder Risicobeheersing. Deze accounthouder is het eerste aanspreekpunt vanuit VNOG en een onmisbare schakel voor zowel de gemeente als VNOG. De primaire focus van de accounthouder ligt op concrete bouwinitiatieven. Maar de accounthouder is ook het gezicht van RCB op het gemeentehuis en kan vragen doorspelen naar collega's, zoals specialisten op het gebied van ruimtelijke en industriële veiligheid, evenementen, gedragsspecialisten en crisisbeheersing. Het is waardevol om de accounthouder te betrekken bij intake- of omgevingstafels en diverse interne vooroverleggen, zodat de accounthouder of een VNOG collega vroegtijdig kan adviseren over risico's. Regelmatige aanwezigheid van accounthouders in het gemeentehuis maakt hen gemakkelijk benaderbaar voor collegiaal advies. Hoewel thuiswerken voordelen heeft, is het in de samenwerking tussen gemeente en VNOG belangrijk dat de accounthouder gemeentelijke collega's fysiek ontmoet om samenwerking en collegiaal overleg te bevorderen.

2. Adviseur Veilige Leefomgeving: Deze adviseur is ook een onmisbare schakel tussen VNOG en gemeenten. Focus ligt op ruimtelijke ontwikkelingen en bijbehorende documenten, zoals ruimtelijke onderbouwingen en schetsplannen, omgevingsvisies, -programma's en -plannen. De adviseur heeft een werkgebied van ongeveer tien gemeenten. De accounthouder Risicobeheersing en de adviseur Veilige Leefomgeving werken nauw samen en stemmen hun werkzaamheden af. Met hun eigen taakaccenten en expertise zijn ze betrokken bij zowel de VTH- als de RO-processen binnen gemeenten.

3. Adviseurs Crisisbeheersing: Een derde belangrijke verbinding ligt tussen de ambtenaren Crisisbeheersing en de adviseurs binnen Crisisbeheersing VNOG. Hier vindt bijvoorbeeld afstemming plaats over de bevolkingszorgprocessen en crisiscommunicatie of incident- en rampbestrijdingsplannen.

3.2. Bouwen en gebruiken

In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staan brandveiligheidseisen waaraan bouwwerken minimaal moeten voldoen. De afgelopen jaren hebben zich incidenten voorgedaan waarbij het gebouw aan de minimale vereisten van deze wet- en regelgeving voldeed, maar er toch grote gevolgen waren. Niet alle risico's zijn dus goed af te dekken met de wettelijke eisen. Brandweer Nederland en VNOG hebben daarom de ontwikkeling richting risicogericht werken ingezet. Het doel is om de risico's die ertoe doen effectiever te beheersen door ze vanuit een breder perspectief te benaderen. Dat vraagt andere middelen, maar ook een andere manier van werken. Onze vernieuwde adviesbrieven zijn zodanig van opzet dat het voor de gemeente eenvoudig is om een wettelijke constatering te onderscheiden van het risicogerichte advies. De adviestermijn blijft tien werkdagen.

Ook de Omgevingswet vraagt van veiligheidsregio's een risicogerichte aanpak, waarbij een integrale benadering van risico's (vanuit verschillende vakgebieden) voorop staat. De eisen uit wet- en regelgeving dekken soms de beoogde doelen voor fysieke veiligheid niet af. Het vraagt daarom een bredere kijk op complexe veiligheidsrisico's en creatief meedenken aan oplossingen voor fysieke veiligheid. In deze zin is de Omgevingswet de katalysator van het risicogericht werken.

VNOG classificeert de risico's als 'hoog', 'middel' en 'laag' (bijlage 1). Het overleg met de accounthouder risicobeheersing is hierbij belangrijk, omdat het niet om absolute grootheden gaat. Gemeente en accounthouder kunnen zo samen tot de classificatie komen. Risico's zijn in bepaalde gevallen te complex om grofmazig te classificeren. Als sprake is van één of meerdere van de volgende risico's, dan wordt de classificatie hoog toegekend:

a. Verhoogde kans op dodelijke slachtoffers
b. Repressieve risico's
c. Verhoogde kans op onbeheersbare brand
d. Verhoogde kans op grote effecten omgeving

De risicoclassificatie bepaalt ook de betrokkenheid van VNOG:

Hoog risico:

Volledig invloed op het brand/fysieke veiligheidsdeel door volledige betrokkenheid in het proces. Van intake, risicoanalyse, toetsing, tot en met toezicht tot en met oplevering van het pand. Toetsing heeft betrekking op het Bbl (onderdeel brandveiligheid), op het Bal (onderdeel Omgevingsveiligheid) en toetsing op een veilige fysieke leefomgeving.

Daar waar sprake is van een hoog risico is het belangrijk dat VNOG volledig in het adviesproces wordt betrokken en zo in staat is om ook een volledig advies (op regelgeving en op risico's) te geven. Dit betekent van initiatieffase, vergunningsfase tot en met bouwfase. VNOG toetst op wettelijk vereiste veiligheidsaspecten en adviseert over de risico's op basis van scenario's en het landelijk Model Risicogericht werken. Voor de analyse van de risico's wordt het kenmerkenschema gebruikt (zie kader hieronder).

Kenmerkenschema
"Het samenstel van kenmerken vormt een integraal stelsel dat bepalend is voor de mate van brandveiligheid. De maat voor brandveiligheid wordt bepaald door één of meerdere brandscenario's. Beïnvloeding van scenario's is mogelijk door de inzet van brandbeveiligingsvoorzieningen en/of maatregelen. Zo zullen de brandkenmerken in een bouwwerk met een sprinklersysteem anders zijn dan in een bouwwerk zonder sprinklersysteem. Ook de fysieke omgeving heeft invloed op het vluchtgedrag van mensen die lichamelijk in staat zijn om zelfstandig te vluchten. Zo zal het denkbare vluchtscenario in een openbare ruimte anders zijn dan in een gesloten omgeving, zoals een cellencomplex. Daarnaast speelt het repressieve scenario een belangrijke rol. Zo zullen de blus- en redmogelijkheden bij een snel brandverloop anders zijn dan bij een relatief langzaam brandverloop. De repressieve inzetbehoefte is anders wanneer het bouwwerk snel is ontruimd dan wanneer er nog veel mensen in het brandende bouwwerk aanwezig zijn. Om het brandveiligheidsniveau te verbeteren, kunnen op basis van een risicoanalyse en een scenarioanalyse specifieke brandbeveiligingsvoorzieningen en maatregelen getroffen worden." (Instituut Fysieke Veiligheid (2017) *Basis voor Brandveiligheid*, pp. 21–22)

Midden risico:

De risicoadviseur richt zich op de risico's van de aanvraag of het initiatief. De risicofactoren van een gebouw, de ruimtelijke ontwikkeling en de omgeving worden geanalyseerd met behulp van scenario's en het kenmerkenschema. De risicoanalyse gebruikt de adviseur als basis voor het advies aan het bevoegd gezag. Hierdoor is op voorhand niet te zeggen om welke gebouwen en ruimtelijke ontwikkelingen het exact gaat.

Het kan hier bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, gaan om kenmerken die een relatie hebben met het vluchtscenario (kwetsbare doelgroepen) of juist kenmerken in relatie tot het brandscenario (gebruik van biobased bouwmaterialen).

Ook zal het per situatie verschillen in welke fasen van het werkproces van de gemeente, VNOG aansluit. Het bevoegd gezag kan, bij twijfel, VNOG vragen voor een collegiaal advies. Een gemeente toetst in principe zelf of wordt voldaan aan de eisen voor brandveiligheid uit het Bbl. Mocht hier situationeel specifieke brandweerkennis bij nodig zijn, of als de aanvraag complexe situaties omvat, dan kan VNOG hierin ondersteunen. Een volledige regelgerichte toets vanuit VNOG vindt dan niet plaats.

Laag risico:

De gemeente handelt deze initiatieven en aanvragen zelfstandig af. VNOG adviseert alleen op basis van een specifieke vraag vanuit de gemeente. Bijvoorbeeld wanneer het gaat over bluswatervoorziening en bereikbaarheid. In de vraagstelling van de gemeente is dan duidelijk welk(e) aandachtspunt(en) betrokkenheid van VNOG noodzakelijk maakt. Het advies van VNOG richt zich specifiek op die vraag.

3.2.1. Meldingen brandveilig gebruik

Op gebouwen die bestemd zijn voor de kwetsbare groepen in de samenleving (zieken, ouderen, jonge kinderen) is een meldingsplicht van toepassing. Dit heet ‘Melding brandveilig gebruik’. Om deze gebouwen in beeld te hebben en houden, is het voor VNOG van belang om de afgehandelde meldingen te zien. Onze repressieve dienst kan zich dan voorbereiden op bijvoorbeeld een calamiteit in het gebouw.

De gemeente toetst of alle gegevens en documenten voor de melding zijn aangeleverd. Als de gebruiksmelding niet voldoet aan de indieningseisen is er geen sprake van een ingediende gebruiksmelding (een onvolledige melding is geen melding). De gemeente informeert daar zelf de indiener van de melding over.

Meldingen worden door VNOG niet volledig inhoudelijk beoordeeld. In lijn met eerdergenoemde werkwijze voor laag risico kan de gemeente wel een specifieke vraag voorleggen aan de accounthouder.

3.2.2. Risicogericht objectbezoek

Objectbezoeken worden op projectmatige basis en risicogericht opgepakt. VNOG selecteert objecttypen op basis van het aanwezige risicoprofiel en trends en ontwikkelingen in relatie tot brandveiligheid. Vervolgens wordt de focus van het objectbezoek bepaald. Hierbij maakt een analyse op basis van het kenmerkenschema altijd onderdeel uit van de werkwijze. Wij overleggen met de gemeente over de objectbezoeken en maken samen een keuze welke specifieke panden wij gaan bezoeken.

In de uren die VNOG beschikbaar heeft voor de objectbezoeken blijft een beperkt aantal uren beschikbaar voor gemeentelijk maatwerk. Hierdoor is VNOG flexibel om incidenteel aan te sluiten bij een specifiek toezicht moment vanuit de gemeente. Dit is in afstemming met de accounthouder Risicobeheersing.

Wanneer de adviseur brandveiligheid van VNOG een tekortkoming constateert, wordt actie ondernomen naar de gemeente. Als er tekortkomingen worden gezien met een grote impact op bijvoorbeeld de vluchtveiligheid of het veilig repressief optreden, dan wordt daarover een brief met een handhavingsverzoek aan de gemeente gestuurd. Bij kleinere tekortkomingen kan de adviseur brandveiligheid dat mondeling of per e-mail doorgeven aan de toezichthouder van de gemeente.

3.2.3. Installaties brandveiligheid

Programma's van Eisen (PvE's) en Uitgangspuntendocumenten (UPD's) voor brandbeveiligingsinstallaties worden in beginsel door de gemeente zelf beoordeeld. VNOG toetst deze documenten als het voorzieningen zijn voor het repressief optreden door de brandweer. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de documenten voor brandmeldinstallaties met een OMS doormelding naar de brandweeralarmcentrale en documenten voor de realisatie van blusleidingen.

3.3. Evenementen

VNOG heeft een belangrijke ondersteunende rol bij B- en C-evenementen (zie kader). Onder andere bij het informeren over de risico's ervan en wat organisatoren, vergunningverleners, adviseurs en bezoekers hieraan kunnen doen. Wij werken samen met onze gemeenten volgens ons Evenementenbeleid. In hoofdlijnen betekent dit dat de accounthouder Risicobeheersing het aanspreekpunt is voor B-evenementen. Onze adviseur evenementenveiligheid is het aanspreekpunt voor C-evenementen. Hij betrekt de accounthouder bij de C-evenementen en is waar nodig sparringpartner voor de accounthouder bij B-evenementen.

Bij twijfel of korte vragen over A-evenementen staat de accounthouder Risicobeheersing altijd klaar voor collegiaal overleg. Formeel advies is niet nodig, gemeenten handelen deze evenementenvergunningen zelfstandig af.

Elk evenement kent zijn eigen risico's. Meldkamer, hulpdiensten (waaronder VNOG) werken hierbij samen in het systeem LIVEEVENTS voor B- en C-evenementen. Om de risico's van evenementen goed in beeld te krijgen voert de gemeente een risicoscan uit nadat de organisator een plan heeft ingeleverd. Dit is een onderdeel van de werkwijze in LIVEEVENTS. De risicoscan leidt tot een beoordeling in risicoclassificaties. Er zijn drie risicoclassificaties.

A-evenement (regulier): De organisator kan het evenement zelf voldoende veilig voorbereiden en uitvoeren. Hulpdiensten hebben informatie beschikbaar, zoals standaard voorwaarden, om hierbij te helpen.

B-evenement (aandacht): Het evenement heeft vanuit de gemeente en organisator meer aandacht nodig bij de voorbereiding dan een A-evenement. Waar het gaat om de toepassing van de standaardregels uit het BGBOP, doet de gemeente zelf de beoordeling. Bij specifieke vragen voor de hulpdiensten wordt een verzoek om advies gedaan, bij nadrukkelijke voorkeur via het systeem LIVEEVENTS.

C-evenement (risicovol): De impact van de risico's is zodanig groot, dat de organisator van het evenement moet samenwerken met betrokken hulpdiensten en de gemeente. De risico's moeten duidelijk in kaart worden gebracht. Ook moeten heldere afspraken én beschrijvingen gemaakt worden over de te nemen maatregelen bij een calamiteit.

3.4. Ruimtelijke- en omgevingsveiligheid

De Adviseurs Veilige Leefomgeving (AVL) en adviseurs Omgevingsveiligheid werken nauw samen binnen VNOG. Ter voorbereiding op de Omgevingswet heeft VNOG bestaande formatie omgezet om met deze adviseurs specifiekere dienstverlening aan te bieden. De AVL's richten zich met name op ruimtelijke plannen zoals omgevingsplannen, -visies, -programma's en projectbesluiten. Ook andere documenten waarin ruimtelijke ontwikkelingen geschetst worden, zoals schetsplannen en ruimtelijke onderbouwingen, zijn voor de adviseur Veilige leefomgeving zeer interessant en wenselijk om te ontvangen.

De Adviseurs Omgevingsveiligheid houden zich bezig met de risico's van het transport, de productie en het gebruik van gevaarlijke stoffen (waaronder milieu belastende activiteiten), evenals klimaatveiligheid en een veilige energietransitie. Daarmee dragen zij bij aan het in stand houden en verbeteren van een veilige fysieke leefomgeving.

Juist bij bovenstaande ontwikkelingen is het vroegtijdige integrale advies van VNOG van toegevoegde waarde om risico's te voorkomen, weg te nemen of te beperken. Dit verbetert het betreffende ruimtelijke plan en kan ook verdere advisering van VNOG bij de vergunningaanvraag vergemakkelijken. Hier zijn zowel de gemeente als de initiatiefnemer mee geholpen. Deze specifieke adviseurs stemmen hun werkzaamheden af met de accounthouders Risicobeheersing, zij versterken hierdoor elkaars expertise. Waar mogelijk en indien nodig wordt ook andere expertise binnen VNOG aangesproken. Denk bijvoorbeeld aan natuurbrandexpertise.
Randvoorwaardelijk voor een goede advisering in het ruimtelijk domein is het volgende:

- VNOG wordt vroegtijdig betrokken bij het opstellen van een omgevingsplan, omgevingsvisie, omgevingsprogramma's en projectbesluiten;
- VNOG krijgt voorafgaand aan de vaststelling van het ontwerp-omgevingsplan en het definitieve omgevingsplan de gelegenheid om advies uit te brengen;
- Bij wijzigingen in het omgevingsplan kan VNOG advies uitbrengen;
- De gemeente betrekt VNOG vroegtijdig (initiatieffase) bij een (binnen-/buitenplanse) omgevingsplanactiviteit;
- De gemeente betrekt VNOG vroegtijdig bij ruimtelijke ontwikkelingen waarvoor een schetsplan, ruimtelijke onderbouwing, NRD, landschappelijk inpassingsplan o.i.d is gemaakt;
- De veiligheidsregio brengt (schriftelijk) advies uit op bovenstaande zaken.

3.5. Industriële veiligheid

Binnen VNOG werken ook adviseurs specifiek op het thema industriële. De adviseurs industriële veiligheid adviseren met name op verzoek en/of daar waar dat wettelijke vereist is (adviesplicht). De veiligheidsregio mag en kan nog steeds gevraagd en ongevraagd adviseren (op grond van de Wvr), maar door de capaciteit ligt het accent op vraag gestuurde advisering. De adviezen zijn gericht

op het borgen van de omgevingsveiligheid en het veilig operationeel kunnen optreden bij ruimtelijke ontwikkelingen, milieuvergunningen en meldingen van milieubelastende activiteiten (Mba).

Naast deze Mba's zijn er ook andere activiteiten die risicovol zijn en waar wij graag op adviseren of kennis van nemen. In de matrix is deze lijst opgenomen.

Met betrekking tot alle activiteiten die onder de adviesrecht vallen (en de risicorelevante Mba's) gelden vanuit VNOG een aantal randvoorwaarden om tijdig een risicogericht advies te kunnen verstrekken:

- Omgevingsdiensten geven periodiek aan VNOG door welke initiatieven in ontwikkeling zijn, zodat VNOG qua planning alvast rekening kan houden met de behandeling ervan;
- VNOG wordt door Omgevingsdiensten vroegtijdig betrokken bij de behandeling van een initiatief, zodat adviseurs tijd hebben om zich in te lezen en ook bij het vooroverleg kunnen aansluiten;
- Omgevingsdiensten treden op als regisseur van het adviestraject en geven vooraf een tijdlijn mee aan VNOG, zodat helder is wanneer adviesproducten gereed moeten zijn.

Een aantal wettelijke adviestaken op het gebied van industriële veiligheid wordt uitgevoerd door specialisten op dit vlak. Het gaat hierbij onder andere om:

- Aanwijzen van locaties waarop één of meer milieubelastende activiteiten, zoals bedoeld in artikel 7.1 Besluit veiligheidsregio's (Bvr), worden verricht om over een bedrijfsbrandweer te beschikken (bedrijfsbrandweeraanwijzing);
- Houden van toezicht op de naleving van het gestelde in artikel 31 Wet veiligheidsregio's (Wvr) en het inzetten van handhavingsinstrumenten bij niet-naleving;
- Houden van toezicht op de naleving van artikel 48 Wvr (verschaffen van informatie die nodig is voor een adequate voorbereiding op de rampenbestrijding en de crisisbeheersing) en inzetten van handhavingsinstrumenten bij niet-naleving.
- Het adviseren van het bevoegd gezag over aanvragen omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten zoals bedoeld in artikel 4.33 Omgevingsbesluit;
- Toezicht op de naleving van de artikelen die zijn opgenomen in afdeling 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) die zich tot de veiligheidsregio's richten;
- Inzetten van handhavingsinstrumenten bij niet-naleving van de artikelen die zijn opgenomen in afdeling 4.2 van het Bal die zich tot de veiligheidsregio's richten.

3.6. Risicobeïnvloeding door voorlichting en campagnes

VNOG informeert en stimuleert inwoners, instellingen en bedrijven tot zelf- en samenredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid bij incidenten, rampen en crises en het voorkomen daarvan. Hierbij informeren wij inwoners over risico's, wat te doen om risico's te verkleinen en wat te doen als er iets gebeurt.

Het team Brandveilig Leven heeft een belangrijke taak in het voorlichten van inwoners over het voorkomen van het risico op brand en het bieden van handelingsperspectieven tijdens brand.

Onze adviseurs risicobewustwording & gedrag ontwikkelen innovatieve bewustwordingscampagnes op brede risicothema's uit ons regionaal risicoprofiel. In deze campagnes wordt invloed uitgeoefend op de manier waarop mensen zich gedragen en hoe mensen zichzelf kunnen redden. Met deze campagnes worden goede resultaten gehaald en deze worden door andere regio's en zelfs landelijk omarmd.

De gemeenten hebben ook een belangrijke rol in voorlichtingsactiviteiten en campagnes. Communicatieadviseurs hebben toegang tot campagnemateriaal, zodat zij dit via gemeentelijke (social media) kanalen kunnen delen.

3.7. Informatieproducten

VNOG werkt informatiegestuurd. Data van buiten en intern komt in rap tempo beter beschikbaar voor onze werkprocessen. Verschillende analyses en dashboards zijn gerealiseerd en in gebruik genomen. Ze leveren waardevolle inzichten die we kunnen toepassen in onze dienstverlening. De komende jaren bouwen we dit verder uit.

Ook landelijk gezien krijgt informatiegestuurd werken in het kader van crisisbeheersing steeds meer aandacht. Binnen onze veiligheidsregio en de regio's om ons heen (Oost-5) werken we samen om onze informatievoorziening te verbeteren en uit te breiden. Dit doen we in ons VIK (Veiligheid Informatie Knooppunt). Vanuit het VIK komt informatie beschikbaar ter voorbereiding op een (dreigende) crisis voor onszelf en onze crisispartners. Een continu en actueel risicobeeld is beschikbaar, dat geduid wordt ten behoeve van (bestuurlijke) besluitvorming en operationeel handelen.

3.8. Expertteams Bevolkingszorg

VNOG ondersteunt gemeenten bij de instandhouding en de doorontwikkeling van de crisisorganisatie van bevolkingszorg. In een eerder stadium is onderzocht waar gemeentelijke behoeften liggen. Ook landelijke kwaliteitscriteria spelen hierin mee. Het Algemeen Bestuur van VNOG heeft op 28 oktober 2021 ingestemd met het invoeringsplan Expertteams Bevolkingszorg & Crisiscommunicatie 1e fase. Aan de hand daarvan zijn expertteams gefaseerd ingevoerd.

Dankzij de invoering van expertteams zijn tijdens een crisis altijd crisisfunctionarissen beschikbaar en bereikbaar. De professionaliteit van onze crisisorganisatie hiermee vergroot.

De expertteams kunnen inspelen op de actualiteit. Zo hebben, als voorbeeld, de hoofden Publieke Zorg bij de start van de organisatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne, een aantal maanden het Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingen gedraaid. Dit expertteam heeft zich dubbel en dwars bewezen en is hierdoor een hecht team geworden en heeft veel praktijkervaring opgedaan. Juist door praktijkinzetten neemt de professionaliteit toe.

3.9. Ramp- en incidentbestrijdingsplannen

De VNOG heeft binnen haar gebied een tiental inrichtingen die vallen onder de Europese richtlijn 2012/18/EU, bekend als de Seveso-richtlijn. Deze richtlijn is in Nederland verankerd in de Omgevingswet via het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal, artikel 3.50 in paragraaf 3.3.1).
Een aantal van deze inrichtingen is een 'Hogedrempel inrichting' omdat de tweede grenswaarden uit de Seveso-richtlijn worden overschreden. Zij werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Deze bedrijven moeten specifieke maatregelen treffen om risico's van zware ongevallen te beperken.

Hogedrempelinrichtingen zijn verplicht tot het maken van een Veiligheidsrapportage (VR). Een veiligheidsregio heeft in beginsel de verplichting om voor de hoge drempelinrichtingen een rampbestrijdingsplan te maken. Hier kan alleen gemotiveerd van afgeweken worden. VNOG heeft tot dusver niet van de mogelijkheid gebruik gemaakt om af te wijken. VNOG tracht zo veel mogelijk de doelstellingen voor de noodzaak van het opstellen en oefenen van rampbestrijdingsplannen te volgen.
Een veiligheidsrapportage (VR) van de inrichtingen is een belangrijke informatiebron voor het opstellen van een rampbestrijdingsplan.

In VNOG hebben op dit moment acht inrichtingen een rampbestrijdingsplan:

1. Benegas locatie Putten
2. Benegas locatie Zutphen
3. Wolff vuurwerk Twello
4. Wolff vuurwerk Terwolde
5. Lesli vuurwerk Vragender
6. Mainfreight 's-Heerenberg
7. JCL 's-Heerenberg
8. Luchthaven Teuge in Teuge (geen Seveso, luchthaven)

Rampbestrijdingsplannen worden opgesteld in afstemming met de betreffende gemeente. Het plan wordt periodiek of i.v.m. risico wijzigingen herzien.

Naast de wettelijk verplichte rampbestrijdingsplannen stelt VNOG incidentbestrijdingsplannen op voor de risicotypen uit het regionaal risicoprofiel, zoals het incidentbestrijdingsplan ‘hoogwater en overstroming’.

3.10. Samenwerking GHOR

Binnen VNOG werkt RCB nauw samen met de afdeling GHOR, de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen. Wij betrekken hen in de integrale advisering waarbij het gaat over de geneeskundige zorg.

De GHOR is de verbinding van de witte keten naar het veiligheidsdomein. De GHOR levert bijdragen over gezondheidskundige aspecten aan de thema’s zelfredzaamheid en fysieke veiligheid, waar ook RCB over adviseert (complementaire rol).

Het GHOR-advies richt zich op geneeskundige hulpverlening waarbij de kernwaarden: toegankelijkheid van zorg, zelfredzaamheid en fysieke veiligheid in relatie tot de witte keten centraal staan.

Bij de formulering van het GHOR-advies kan gebruik gemaakt worden van de expertise van de geneeskundige partners waaronder GGD (bij evenementen). De GHOR informeert, indien nodig, de omliggende ziekenhuizen, huisartsenposten, ambulanceposten en de meldkamer (ambulancezorg) over nieuwe initiatieven.

Bijlage 1: Bepalen risicoclassificatie

VNOG classificeert de risico's voor de gebouwde omgeving als 'hoog', 'middel' en 'laag'. Het overleg met de accounthouder risicobeheersing is hierbij belangrijk, omdat het niet om absolute grootheden gaat. Gemeente en accounthouder kunnen zo samen tot de classificatie komen. Risico's zijn in bepaalde gevallen te complex om grofmazig te classificeren. In deze bijlage staat de risicoclassificatie voor de gebouwde omgeving op basis van brandrisico's uitgewerkt:

Hoog risico:

a. Verhoogde kans op dodelijke slachtoffers:

Daar waar mensen in het pand de ontvluchting niet zelf in de hand hebben en afhankelijk zijn van brandveiligheidsvoorzieningen en/of de interne organisatie. De overheid heeft hier een zorgplicht en daarmee ook VNOG als veiligheidsregio. Hierbij is onder meer te denken aan zorgcomplexen met verminderd zelfredzame of bed gebonden personen (ziekenhuizen).

b. Repressieve risico's:

Objecten met specifieke repressieve risico's c.q. voorzieningen om een verantwoorde inzet van brandweerpersoneel mogelijk maken en/of te signaleren wanneer dit niet mogelijk is.

c. Verhoogde kans op onbeheersbare brand:

Een brand in het ene bouwwerk, mag niet leiden tot een brand in het andere bouwwerk. Situaties waarin de kans op een dergelijke brand verhoogd is (bijvoorbeeld vanwege de kenmerken van het gebouw zelf, de opslag van bepaalde goederen of de ruimtelijke situatie) behoeven specifieke brandweeraandacht.

d. Verhoogde kans op grote effecten omgeving:

Bij bepaalde objecten is er een verhoogde kans op grote effecten naar de omgeving. Het gaat bijvoorbeeld om objecten met een vitaal belang of over de opslag van gevaarlijke stoffen net onder de grenswaarden van Seveso. Voor Seveso-inrichtingen gelden zware eisen en bij wet is geregeld dat hier voldoende toezicht op is. Wanneer de opslag net onder de grenswaarden blijft, kunnen zich vergelijkbare scenario's voordoen met grote gevolgen voor de omgeving. Ook moet deze informatie worden vertaald naar data voor onze repressieve dienst.

Middelmatig risico:

- a. Realistische scenario's waarbij grootschalig optreden van de hulpverleningsdiensten noodzakelijk kan zijn.
  Bij deze gebouwen zijn de standaardregels (Bbl en Bal) over het algemeen voldoende om een niveau van basisveiligheid neer te zetten. Met andere woorden: het niveau vanuit wet- en regelgeving geeft hier vaak voldoende veiligheid, maar niet altijd. Daarom kan het van belang zijn om vanuit de mogelijke scenario's te beoordelen of een gebouw ook veilig gebruikt kan worden.

Laag risico:

- Alle overige realistische scenario's die met een basisinzet door de hulpverleningsdiensten op te lossen zijn.

Bijlage 2: Matrix dienstverlening VNOG

De matrix start met de onderdelen brandveiligheid per objectfunctie. Vervolgens zoomt de matrix verder in op overige onderwerpen, zoals evenementen, risicogericht objecttoezicht, advisering ruimtelijke en industriële veiligheid. Gelet op de sporen van invloed betreft dit enkel de dienstverlening in het kader van het inrichten van de omgeving en de adviesrol binnen het VTH. De matrix is bedoeld als handvat voor de gemeenten, de risico's van het specifieke project bepalen of het hoog, middel of laag risico is.

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
1	Woonfunctie					
	a	Woonfunctie (grondgebonden)	Laag	-	Geen advies RCB	eengezinswoning, rijtjeswoning, twee-onder-een-kapwoning, duplexwoning, woonboot, woonwagen, vakantiehuis
	b	Woonfunctie (gestapeld)	Midden	hoogte en/of omvang van het bouwwerk, risicovolle doelgroep, inpandige vluchtwegen, bereikbaarheid	Specifiek advies (in overleg) Meer dan 2 bouwlagen en/of meer dan 10 wooneenheden (GHOR)	appartementencomplex, portiekflat, studentenwoning

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
	c	Woonfunctie (zorg)	Hoog	-	Volledig advies	woon-zorgcomplex, verpleeghuis
2		Bijeenkomstfunctie				
	a	Bijeenkomstfunctie (kleiner dan 1.000 m^2 & minder dan 50 personen)	Laag	-	Geen advies	kantine, wijkgebouw, cursusruimte, café
	b	Bijeenkomstfunctie (groter dan 1.000 m^2)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen	Specifiek advies (in overleg)	bioscoop, theater
	b	Bijeenkomstfunctie (meer dan 50 personen)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen	Specifiek advies (in overleg)	restaurant, café, kerk, discotheek, expositieruimte, bibliotheek, casino
	c	Bijeenkomstfunctie (groter dan 1.000 m^2 & meer dan 150 personen)	Hoog	-	Volledig advies	bioscoop, theater, tribune sportgebouw, discotheek, casino, museum

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
	c	Bijeenkomstfunctie voor kinderen < 4 jaar	Hoog	-	Volledig advies	kinderdagverblijf
3		Celfunctie	Hoog	-	Volledig advies	gevangenis, TBS-kliniek
4		Gezondheidszorgfunctie				
	b	Gezondheidszorgfunctie zonder bedgebied (kleiner dan 1.000 m^2)	Laag	-	Geen advies	praktijk of kliniek voor zorg (huisarts, fysiotherapie, tandarts, psychologie, etc.),
	c	Gezondheidszorgfunctie zonder bedgebied (groter dan 1.000 m^2)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen, aantal gebruikers	Specifiek advies (in overleg)	medisch centrum (diverse zorgverleners)
	a	Gezondheidszorgfunctie met bedgebied	Hoog	-	Volledig advies	ziekenhuis, psychiatrische inrichting, verpleeghuis

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
5	Industriefunctie					
	a	Industriefunctie (kleiner dan 1.000 m^2)	Laag	-	Geen advies	opslaghal, productiehal, werkplaats, stallingsplaats, tuinbouwkas
	b	Industriefunctie (tussen 1.000 en 2.500 m^2)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, (brandgevaarlijke) opslag, stallen voor dieren, afstand perceelsgrens	Specifiek advies (in overleg)	veestal, opslaghal, productiehal
	c	Industriefunctie (groter dan 2.500 m^2)	Hoog	-	Volledig advies	veestal, opslaghal, productiehal

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
6	Kantoorfunctie					
	b	Kantoorfunctie (kleiner dan 1.000 m^2)	Laag	-	Geen advies	kantoor aan huis, kantoorgebouw
	c	Kantoorfunctie (groter dan 1.000 m^2)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, bereikbaarheid, aantal personen, aantal gebruikers	Specifiek advies (in overleg)	gemeentehuis, kantoorgebouw
7	Logiesfunctie					
	a	Logiesfunctie niet in een logiesgebouw	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen	Specifiek advies (in overleg)	asielcentrum, bed & breakfast, pension, vakantiehuis

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
	b	Logiesfunctie in een logiesgebouw	Hoog	-	Volledig advies	Hotel
8	Onderwijsfunctie					
	a	Onderwijsfunctie (kleiner dan 1.000 m^2 & minder dan 50 personen)	Laag	-	Geen advies	basisschool
	b	Onderwijsfunctie (groter dan 1.000 m^2)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen, aantal gebruikers	Specifiek advies (in overleg)	basisschool, onderwijscentrum, privéschool
	b	Onderwijsfunctie (meer dan 50 personen)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen, aantal gebruikers	Specifiek advies (in overleg)	basisschool, onderwijscentrum, privéschool

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
	c	Onderwijsfunctie (groter dan 1.000 m^2 & meer dan 150 personen)	Hoog	-	Volledig advies	basisschool, voortgezet onderwijs, hogeschool, universiteit
9		Sportfunctie				
	a	Sportfunctie (kleiner dan 1.000 m^2 & minder dan 50 personen)	Laag	-	Geen advies	gymnastieklokaal, manege, biljartzaal, schietbaan, squashbaan
	b	Sportfunctie (groter dan 1.000 m^2)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen, aantal gebruikers	Specifiek advies (in overleg)	sporthal, tennishal, atletiekhal
	b	Sportfunctie (meer dan 50 personen)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen, aantal gebruikers	Specifiek advies (in overleg)	fitnesscentrum, zwembad

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
	c	Sportfunctie (groter dan 1.000 m^2 & meer dan 150 personen)	Hoog	-	Volledig advies	voetbalbalstadion, zwembad, sportcentrum
10		Winkelfunctie				
	a	Winkelfunctie (kleiner dan 1.000 m^2 & minder dan 50 personen)	Laag	-	Geen advies	kapsalon, apotheek, reisbureau, pedicure
	b	Winkelfunctie (groter dan 1.000 m^2)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen, aantal gebruikers	Specifiek advies (in overleg)	showroom
	b	Winkelfunctie (meer dan 50 personen)	Midden	hoogte en/of omvang bouwwerk, doelgroep, bereikbaarheid, aantal personen, aantal gebruikers	Specifiek advies (in overleg)	supermarkt, kledingwinkel

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
	c	Winkelfunctie (groter dan 1.000 m^2 & meer dan 150 personen)	Hoog	-	Volledig advies	winkelcentrum, warenhuis
11	Overige gebruiksfunctie					
	a	Besloten overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen (kleiner dan 1.000 m^2)	Midden	bereikbaarheid, particulier of publiek gebruik, hoogte bouwwerk, VET	Specifiek advies (in overleg)	garage bij woning
	b	Besloten overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen (groter dan 1.000 m^2)	Hoog	-	Volledig advies	parkeergarage

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
	c	Overige (gebruiksfuncties) in relatie tot Veilige Energie Transitie (VET)	Hoog	-	Volledig advies	zonnepark, windpark, batterijopslag, energie-opslagsysteem (EOS), laadvoorziening

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*aandachtspunten*	*mate van advies*	*niet limitatief*
12	Evenementen Zie hiervoor ook het specifieke Evenementenbeleid VNOG.					
	a	Regulier evenement A-evenement	Laag	-	Geen monodisciplinair advies Geen multidisciplinair advies	buurtbarbecue, braderie, bruiloft
	b	Aandacht evenementen B-evenement	Midden	omvang evenement, aantal personen, risicovolle (brandgevaarlijke) activiteiten, duur van het evenement, doelgroep	Enkel in bijzondere gevallen multidisciplinair advies. Monodisciplinair advies: Bij terugkerende evenementen Specifiek advies (in overleg) Bij nieuwe evenementen volledig advies op basis van risico's evenement. Incidenteel toezicht op risico's	tentfeest, intocht Sinterklaas (plaatselijk), open dag
	c	Risicovol evenement C-evenement	Hoog	-	Volledig advies	festival, dancefeest
	d	Schouw risicovol evenement C-evenement	Hoog		Schouwen risico-evenementen	

				Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
				Aandachtspunten voor analyse adviseur		*niet limitatief*
13	Ruimtelijke veiligheid					
	a	Omgevingsvisies, omgevingsplannen, omgevingsprogramma's, omgevingsverordening, wijzigingen omgevingsplan, ruimtelijke onderbouwingen, stedenbouwkundige onderbouwingen, landschappelijke inpassingsplannen, schetsplannen, principeverzoeken	Altijd delen		VNOG adviseert gemeenten en partners over ruimtelijke en industriële veiligheid en veilige fysieke leefomgeving. Dit betekent concreet: 1. Omgevingsveiligheid: vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor en door buisleidingen; 2. Omgevingsveiligheid: gebruik, productie en opslag van gevaarlijke stoffen; 3. Omgevingsveiligheid: plaatsen van windturbines; 4. Veilige energietransitie; 5. Klimaatveiligheid: natuurbrandbeheersing en waterveiligheid; 6. Brandveiligheid van objecten; 7. Best beschikbare technieken;	Ontwikkeling van: - Geclusterde woningen; - Bedrijventerreinen. Bouwen in: - Spoorzone; - Overstromingsgebied; - Natuurbrand-gevaarlijk gebied.
	b	Binnen- en buitenplanse omgevingsplanactivitiveit.	Altijd delen	Basisnet in de vorm van weg-, water- en spoorwegen, buisleidingen, andere risicorelevante bronnen en/of milieubelastende activiteiten, Seveso-inrichtingen, aandachtsgebieden,		

				Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
				Aandachtspunten voor analyse adviseur		*niet limitatief*
			kwetsbaarheid gebouwen en locaties, functieverandering.	8. Bluswater- en bereikbaarheidsvraagstukken; 9. Zelfredzaamheid; Zorgcontinuïteit bij ruimtelijke ontwikkelingen. GHOR sluit aan voor ondersteuning geneeskundige hulpverlening.	
	c	Projectbesluit	Altijd delen		

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
14		Industriële veiligheid * zie toelichting op milieu belastende activiteiten (Mba's)				
	a	Advisering Seveso	Hoog		Beoordelen nieuw/hernieuwd veiligheidsrapport Beoordelen (en afwijzing) Bedrijfsbrandweer rapport Opstellen aanwijzing bedrijfsbrandweer Advisering op handhaving Vergunning Seveso-inrichting Overige advisering Seveso	
	b	Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)	Hoog		Advisering Mba's (meldingen en vergunningen) algemeen, niet zijnde complex Advisering Mba's hoofdstuk 3.3 complexe bedrijven Advisering opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen Advisering vervoer gevaarlijke stoffen (water, weg, spoor en buisleiding) Advisering opslag en verkoop vuurwerk	Mba's bijv.: - Opslaghallen - Tankstations - EOS-systemen - Propaantanks - Seveso-inrichtingen Spoor: - Tracés bij Apeldoorn, Harderwijk en Zutphen

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
						Weg: - A1, A18, A28, A50, N18 Water: - IJssel
	c	Advies ontbranding vuurwerk (vuurwerkbesluit)	Hoog		Volledig advies	
	d.	Advies best beschikbare techniek irt industriële veiligheid	Hoog		Specialistisch advies ten aanzien van: 1. UPD (uitgangspuntendocument); 2. PGS (Publicatiereeks gevaarlijke stoffen); 3. NFPA en FM zijn internationale normen voor verschillende brandveiligheidsaspecten; Overige (brand)technische vraagstukken.	PGS, bijv.: - 37-1 (energie-opslagsystemen) - 37-2 (opslag batterijen/ accu's) - 15 (opslag gevaarlijke stoffen) NFPA en FM: Bijv. sprinklers en blussystemen.

			Risico	Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
			classificatie	*Aandachtspunten voor analyse adviseur*	*mate van advies*	*niet limitatief*
	d	Inspectie industriële veiligheid	Hoog	Inspectie Seveso (regulier en her-controle) Inspectie Bedrijfsbrandweer	Inspectie Seveso (regulier en her-controle) Inspectie Bedrijfsbrandweer Inspectie Mba (extern/ richting bevoegd gezag) Inspectie Mba (intern)/ Ondersteuning bij toezicht/ controle brandveiligheid Inspectie risicorelevante inrichtingen Handhaving op uitgevoerde inspecties	

Toelichting milieu belastende activiteiten
In deze toelichting is een lijst opgenomen van type activiteiten die risicorelevant wordt geacht. Deze lijst is een resultaat van het project over de scope van industriële veiligheid voor Oost-5. Deze lijst is breder dan de activiteiten waarna wordt verwezen in Art. 4.33 Omgevingsbesluit.

De technische scope van “grotere hoeveelheden gevaarlijke stoffen” voor de definitie van Industriële Veiligheid is als volgt:

Activiteiten Bijlage VII Bkl	
Koelinstallatie met ammoniak	Behandelen, regelen en meten van aardgas
Opslagtank voor gassen	Spoorwegemplacementen
Opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking	Mijnbouwwerk
LNG: opslag- en transportbedrijf, groothandel en containeroverslag en tankstation	Metaalproductenindustrie: bad met giftige gevaarlijke stoffen
Opslagtank voor vloeistoffen en tankcontainer of verpakking die wordt gebruikt als opslagtank voor vloeistoffen	Opslag- en transportbedrijf, groothandel en containeroverslag: Seveso-hoeveelheid
Seveso-inrichting en bedrijfsbrandweer	Andere insluitsystemen
	Windturbines

Onderstaand de milieubelastende activiteiten die niet terugkomen in bijlage VII van het BKL, maar wel risicorelevante bedrijven conform het IFV en/of Oost 5.

Overige risicovolle milieubelastende activiteiten	
Pyrofore stoffen, brandbare vaste stoffen, vaste stoffen die in contact met water brandbare gassen ontwikkelen (ADR 4)	Energietransitie ontwikkelingen (te denken aan biogas, windturbines, EOS, waterstof, etc.)
Organische peroxides (ADR 5.2)	Toxisch/ontvlambaar Biogas
Diversen (gasflessen en spuitbussen) (ADR 2)	(Aquatisch) milieugevaarlijk (ADR 8 en 9)

Kernenergie	Bedrijfsbrandweer (indien geen Seveso)
UPD en VBB(-systemen) i.r.t. gebruik/opslag gevaarlijke stoffen	

Activiteiten Bijlage III Omgevingsbesluit	
Opslaan van ontplofbare stoffen van ADR-klasse 1 door een ander dan de Nederlandse of een bondgenootschappelijke krijgsmacht voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer naar een vooraf bekende ontvanger	Opslaan van vuurwerk of van pyrotechnische artikelen voor theatergebruik voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer naar een vooraf bekende ontvanger
Exploiteren van een ippc-installatie voor het maken van explosieven	Opslaan, herverpakken of bewerken van vuurwerk of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik

Bevoegd gezag
In het Omgevingsbesluit is het adviesrecht voor veiligheidsregio's opgenomen voor aanvragen van milieuvergunningen en meldingen van milieubelastende activiteiten (artikel 4.33). In het Omgevingsbesluit wordt verwezen (naar bijlage III onder 1) naar voor welke gevallen de veiligheidsregio door het (uitvoerend) bevoegd gezag verplicht om advies gevraagd moeten worden. Het uitvoerend bevoegd gezag (doorgaans een omgevingsdienst) kan ook advies vragen zonder wettelijke verplichting.

Het geven van advies door de veiligheidsregio blijft overigens geen wettelijke plicht. Een adviestraject wordt in samenspraak tot stand gebracht met een wederzijdse inspanning voor een optimale omgevingsveiligheid.
De adviestaak van de veiligheidsregio wordt in de Omgevingswet breder uitgelegd dan in de voorgaande wetgeving. Dit biedt de kans aan de veiligheidsregio de ambitie om risicogericht en breed te adviseren ten aanzien van veiligheidsaspecten bij ontwikkelingen in te vullen.

Per Milieu belastende activiteit kan het bevoegd gezag verschillen. Daarbij verschilt mogelijk ook welke omgevingsdienst met de VTH-taken is belast. Het is een complex traject, omdat er per Mba een ander bevoegd gezag kan zijn en omdat sommige afspraken alleen met VNOG worden gemaakt en andere afspraken gezamenlijk met andere veiligheidsregio's (Oost-5 samenwerking). Bovendien heeft VNOG met meerdere omgevingsdiensten te maken. Het gaat bij reguliere Mba's en risicovolle activiteiten om Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) en Omgevingsdienst Veluwe (ODV). Daarnaast heeft VNOG voor specifieke vraagstukken te maken met Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN).

Objectbezoeken worden op projectmatige basis opgepakt in overleg met de gemeente en op basis van het (regionaal) risicoprofiel van VNOG. Periodiek, minimaal 2 keer per jaar, vindt overleg plaats over het uitvoeren van de bezoeken.

				Trigger	Te schouwen punten voor object bezoek.	Voorbeeld(en)
				Aandachtspunten voor analyse adviseur		
15		Risicogerichte objectbezoeken				
	a	Projectmatige objectbezoeken - bouw		(Regionaal) risicoprofiel	Volgens projectplan	
	b	Aansluiten VTH gemeente		In overleg aansluiten op VTH programma gemeente. Hier is beperkt ruimte voor.	Volgens afspraken met gemeente.	
	c	Specifiek verzoek		Maatwerk	Maatwerk	

				Trigger	Advies	Voorbeeld(en)
				Aandachtspunten voor analyse adviseur	*mate van advies*	*niet limitatief*
16	Meldingen Brandveilig gebruik					
	a	Meldingen brandveilig gebruik	Nvt Artikel 6.7 Bbl	De meldingsplicht is van toepassing op gebouwen die bestemd zijn voor de kwetsbare groepen in de samenleving (zieken, ouderen, jonge kinderen). Om deze gebouwen in beeld te hebben en houden, wil de VNOG de afgehandelde meldingen graag zien. Dit heeft onder andere ook te maken met de voorbereiding van de repressieve dienst op een calamiteit in deze gebouwen.	Het bevoegd gezag (gemeente) toetst of de gegevens en bescheiden voor de melding zijn aangeleverd. Indien de gebruiksmelding niet voldoet aan de indieningseisen is er geen sprake van een ingediende gebruiksmelding (een onvolledige melding is geen melding). Meldingen worden door VNOG niet inhoudelijk beoordeeld. Voor alle gebruiksmeldingen geldt dat het bevoegd gezag bij twijfel over de compleetheid of de afhandeling hierover kan overleggen met de accounthouder.	